

Monumentnummer*: 527525

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 december 2004**
Kadaster deel/nr **82952/137**

Woonplaats* **Moerkapelle** Gemeente* **Zuidplas** Provincie* **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Moerkapelle** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Moerkapelle** Sectie* **C** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
2136

Omschrijving**

Inleiding

MOLENROMP. De wipmolen met de aanduiding 'Molen No. 5' is in 1623 gebouwd als schepradmolen voor de bemaling van de toen nog niet verveende polder. Na het uitvenen van het gebied is hij ingeschakeld bij de droogmaking van de plas en daartoe ingericht als bovenmolen van een tweegang vijzelmolens (± 1651). Het betreft hier een zeer vroege toepassing van vijzels als wateropvoerwerktuig. In die hoedanigheid heeft hij tot de opheffing van de windbemaling gediend als bovenmolen van de polder De Honderd Morgen of Wilde Venen. Naast deze gang vijzelmolens werd de polder destijds ook nog bemalen door een gang van vier achtkante schepradmolens waarvan eveneens nog restanten bestaan. De molen was voorzien van een inwendige molenaarswoning en vormde samen met 'Molen No. 6' een gang vijzelmolens. Hij is omstreeks 1925 onttakeld, waarbij het wiekenkruis, het bovenhuis en het gaande werk werden verwijderd. De molenromp kreeg een functie als woning en is tot op heden als zodanig in gebruik. De molenromp ligt aan het einde van het riviertje de Rotte. In de nabijheid staat de incomplete molen 'Molen No. 6'. De molenromp heeft een belangrijke landschappelijke functie in het open polderlandschap.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De molenromp bestaat uit een lage gemetselde bakstenen voet met daarop de houten piramidevormige ondertoren van een wipmolen. De uit twee bouwlagen bestaande molenromp is gedekt met riet en is voorzien van een plat dak. Aan de noordzijde is een latere aanbouw met woongedeelte en verbindingsgang aanwezig die niet onder de werking van de Monumentenwet valt.

Waardering

De molenromp is van algemeen belang:

- vanwege bouwtechnisch-historische waarden als herkenbaar en representatief relict van een wipmolen, het enige restant nog van dit type in het gebied rond de Rotte;
- vanwege cultuurhistorische waarden als essentieel onderdeel van de ontginnings- en waterstaatkundige geschiedenis van Zuid-Holland en Schieland in het bijzonder en de plaatselijke geschiedenis;
- vanwege ensemblewaarden in relatie tot de incomplete molen 'Molen No. 6';
- vanwege situationele waarden betreffende de historische gaafheid van de omgeving;
- vanwege zijn zeldzaamheid als oude poldermolen die later is omgebouwd tot bovenmolen van een tweegang;
- vanwege zijn betrokkenheid - eerst als poldermolen, later ten behoeve van de droogmakerij - en de zeer vroege toepassing hier van vijzels als wateropvoerwerktuig.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Bovenmolen(TFU)